

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 8Csp/6/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122200566
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Filip Demo
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2022:4122200566.2

Uznesenie

Okresný súd Nitra v spore žalobcu: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, zast. Advokátska kancelária FELIX NEUPAUER & PARTNERS, Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, proti žalovanému: C. I., narodený XX.XX.XXXX, t.č. na neznámom mieste, o zaplatenie sumy 78,17 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd zrušuje platobný rozkaz Okresného súdu Nitra zo dňa 15.02.2022, spisová značka 8Csp/6/2022 - 25.

II. V y h l a s u j e s a, že Okresný súd Nitra nemá právomoc konať vo veci.

III. Konanie sa z a s t a v u j e.

IV. Stranám sporu nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

V. Žalobcovi sa v r a c i a súdny poplatok vo výške 16,50 eura po právoplatnosti tohto uznesenia prostredníctvom Slovenskej pošty, a.s. - prevádzkovateľa systému, IČO: 36631124, so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica, ktorý poplatok prevádzkovateľ systému vráti do 30 dní od doručenia odpisu tohto právoplatného uznesenia.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu domáhal zaplatenia sumy 78,17 eura s príslušenstvom a náhrady trov konania.

2. Súd vo veci samej rozhodol platobným rozkazom zo dňa 15.02.2022 č.k. 8Csp/6/2022 - 25, ktorý sa žalovanému nepodarilo doručiť do vlastných rúk.

3. Podľa § 9 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako CSP), ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

4. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

5. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

6. Súd vo veci vykonal šetrenie pobytu žalovaného v registri obyvateľov Slovenskej republiky, na základe ktorého bolo zistené, že žalovaný sa nachádza v evidencii obyvateľov Slovenskej republiky a má uvedenú adresu trvalého pobytu A. Q. XXX/X, XXX XX D. pod D. a má na území Slovenskej Republiky udelený trvalý pobyt s platnosťou od 23.11.2015 do 22.11.2025. Súd žiadosťou o doručenie písomnosti

doručoval zásielku cestou Obvodného oddelenia PZ D. pod D.. Vykonaním šetrenia bolo zistené, že osoba na uvedenej adrese nebýva a ani sa tam nezdržiava. Súd požiadal Riaditeľstvo cudzineckej polície D. o oznámenie údajov o pobyte žalovaného, z ktorého zistil, že je občanom W.. Súd vo veci vykonal šetrenie pobytu žalovaného, I. poisťovne, agendy občianskych preukazov, v registri Ministerstva Vnútra Slovenskej republiky, Mestského úradu, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, evidencii cudzincov s povoleným pobytom na území Slovenskej republiky, na základe ktorého bolo zistené, že žalovaný je občanom W. republiky. Žalovaného súčasná adresa pobytu, resp. iná adresa nie je známa, pričom dňa 03.05.2022 oznámilo súdu mesto D. pod D., že I. I. sa naposledy zdržiaval v nemocničnej ubytovni na adrese D. - W., N. cesta 2, kde si aj v minulosti preberal poštu. U. bolo zistené, že z uvedenej ubytovne odišiel a v súčasnosti sa zdržiava na neznámej adrese v krajine svojho pôvodu v W..

7. Podľa kapitoly II, oddiel 4, čl. 5 Nariadenia európskeho parlamentu a rady E č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „Brusel I“) o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (prepracované znenie), osoby s bydliskom na území členského štátu možno žalovať na súdoch iného členského štátu len na základe kritérií upravených v oddieloch 2 až 7 tejto kapitoly.

8. Podľa kapitoly II, oddiel 4 o právomoci vo veciach spotrebiteľských zmlúv, čl. 17 Brusel I., vo veciach týkajúcich sa zmluvy uzavretej spotrebiteľom na účely, ktoré nie je možné považovať za súčasť jeho podnikania alebo povolania, sa právomoc určí podľa tohto oddielu, pričom nie sú dotknuté ustanovenia článku 6 a článku 7 bodu 5.

9. Podľa kapitoly II, oddiel 4, čl. 18 ods. 1 Brusel I. citovaného ustanovenia, spotrebiteľ môže žalovať druhého účastníka zmluvy buď na súdoch členského štátu, v ktorom má tento účastník bydlisko, alebo - bez ohľadu na bydlisko druhého účastníka - na súdoch podľa miesta bydliska spotrebiteľa.

10. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, druhý účastník zmluvy môže žalovať spotrebiteľa len na súdoch členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko.

11. Podľa kapitoly II, oddiel 4, čl. 19 Brusel I., od ustanovení tohto oddielu sa možno odchýliť len dohodou: dojednanou po vzniku sporu, ktorá umožňuje spotrebiteľovi začať konanie na iných súdoch, než tých, ktoré sú uvedené v tomto oddiele, alebo dojednanou medzi spotrebiteľom a druhým účastníkom zmluvy, ak obaja majú v čase uzavretia zmluvy bydlisko alebo obvyklý pobyt v tom istom členskom štáte, a ktorá udeľuje právomoc súdom tohto členského štátu za predpokladu, že takáto dohoda nie je v rozpore s právnym poriadkom tohto členského štátu.

12. Podľa čl. 7 ods. 2 druhej vety zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. V predmetnom konaní majú relevanciu najmä nariadenia Rady (ES) o právomoci. Aplikujú sa len v prípade, ak sa nepoužije medzinárodná zmluva, ktorá nekoliduje s pôsobnosťou priamo aplikovateľnej európskej normy (pozri § 2 zákona č. 97/1963 Zb. > o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom). Až následne sa môžu aplikovať ustanovenia zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, ktoré upravujú právomoc (§ 37 až 47 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom).

13. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach, výnimky ustanovuje čl. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012. Podľa čl. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012, ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu. Nariadenie upravuje tiež osobitnú právomoc, právomoc vo veciach poistenia, právomoc vo veciach spotrebiteľských zmlúv, právomoc vo veciach individuálnych pracovných zmlúv, výlučnú právomoc a upravuje aj možnosť voľby právomoci súdov.

14. Podľa čl. 27 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 ak má súd členského štátu konať vo veci, v ktorej majú výlučnú právomoc súdy iného členského štátu na základe čl. 24 (výlučná právomoc), aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc. Podľa čl. 28 nariadenia Európskeho parlamentu

a Rady (EÚ) č. 1215/2012, ak je osoba, ktorá má bydlisko v jednom členskom štáte, žalovaná na súde iného členského štátu a nezúčastní sa konania, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc, pokiaľ si právomoc nemôže založiť na ustanoveniach tohto nariadenia.

15. Procesné podmienky možno považovať za predpoklady na strane súdu, ako aj na strane strán sporu, ktoré musia byť splnené na to, aby súd mohol spor alebo vec prejednať a rozhodnúť. Ak CSP neustanovuje inak, súd skúma splnenie procesných podmienok kedykoľvek počas konania, a to ex offo. Procesné podmienky možno rozlíšiť na odstrániteľné a neodstrániteľné. Toto rozlíšenie je dôležité pre následný postup súdu pri zistení ich nedostatku. Pri zistení neodstrániteľnej podmienky konania, súd konanie vždy zastaví. Medzi neodstrániteľné nedostatky procesných podmienok, ktorých existencia má vždy za následok zastavenie konania patrí okrem iných, aj nedostatok právomoci súdu prejednať a rozhodnúť spor podľa § 3 CSP. Ak súd zistí, že spor nepatrí do jeho právomoci, t.j. že nemá oprávnenie na prejednanie a rozhodnutie sporu, bezodkladne uznesením konanie zastaví, a to kedykoľvek počas konania, a to aj v čase, keď už spor prejednáva, keďže ide o neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky (§ 161 ods. 2 CSP).

16. Z obsahu podanej žaloby vyplýva, že žalovaný uzatvoril so žalobcom poisťnú zmluvu č. 6601857154, so začiatkom poistenia od 04.03.2009.

17. Na základe uvedeného preto súd konštatuje, že nemá právomoc v spore, pretože bydlisko žalovaného ako spotrebiteľa na území Slovenskej republiky nemá preukázané. Právomoc súdu nie je možné založiť na žiadnom ustanovení zákona o MPS ani žiadnej medzinárodnej zmluvy. Nad rámec uvedeného, súd poznamenáva (keďže nemal zistenú národnosť žalovaného), aj keby išlo o osobu, ktorá pochádza zo štátu, ktorý je členským štátom Európskej únie, takúto osobu možno žalovať len na súdoch členského štátu v ktorom má spotrebiteľom bydlisko, a to v zmysle podľa článku 18 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkom v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „nariadenie“). Nad rámec uvedeného k pojmu súdu uvádza nasledovné Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 (obdobne aj zákon o MPS) síce v slovenskom preklade používa pojem „bydlisko“, avšak tento termín nemožno považovať za totožný s bydliskom v zmysle vnútroštátnych predpisov, teda ako adresu evidovaného trvalého pobytu fyzickej osoby. Pojem „bydlisko“ v zmysle unijného práva tak, ako ho používajú nariadenia, nie je v nariadeniach definované, bližšie upresňované je len v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, prípadne ustálenou vnútroštátnou judikatúrou. Vo všeobecnosti však možno zhrnúť, že pri určení bydliska v zmysle medzinárodného práva nie je vnútroštátna evidencia trvalého pobytu osoby rozhodujúca, prihliada sa na zámer fyzickej osoby zotrvať na určitom mieste z hľadiska dlhodobejšej perspektívy, teda miesta pobytu tejto osoby, ktoré si daná fyzická osoba zvolila ako miesto kde pracuje, trvalejšie býva so záverom zotrvať na určitom mieste v relevantnom rozhodnom časovom horizonte (súdny dvor tento časový úsek už trvalejšieho charakteru z hľadiska založenia takzvaného „obvyklého pobytu“, ktoré používalo Nariadenie Rady (EÚ) číslo 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v občianskoprávných a obchodných veciach, ktoré bolo nahradené Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) číslo 1215/2012 z 12. decembra 2012, vo svojej judikatúre vymedzil ako pobyt trvajúci minimálne po dobu 6 mesiacov nepretržite). Judikatúra slovenských súdov ohľadom definovania kritéria bydliska/obvyklého pobytu fyzickej osoby pre účely výkladu nariadení Európskeho parlamentu a Rady konštatovala obdobne, že bydliskom v zmysle týchto nariadení sa rozumie miesto, kde sa osoba skutočne a s charakterom trvalosti zdržuje, aj keď je prihlásená na trvalý pobyt v obvode súdu iného členského štátu a pojmy bydlisko (v zmysle unijného práva) a trvalý pobyt (v zmysle vnútroštátneho práva) nie je možné stotožňovať a vnútroštátne registrovaný právny stav nie je zásadný, pretože fyzická osoba sa v mieste trvalého pobytu nemusí reálne zdržiavať (viď napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 4 Cdo 40/2014, taktiež uznesenie NS ČR sp. zn. 30 Cdo 444/2004). Súd mal zo šetrenia pobytu dostatočne preukázané, že žalovaný síce má evidovaný trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, ale sa na území Slovenskej republiky nezdržuje, preto súd vyhlásil, že nemá právomoc vo veci konať. Vzhľadom na skutočnosť že nedostatok právomoci súdu na konanie je neodstrániteľnou podmienkou konania súd konanie v súlade s § 9 ods. 1 CSP zastavil.

18. Nedostatok právomoci súdov Slovenskej republiky je neodstrániteľnou prekážkou konania, preto súd konanie v zmysle citovaného zákonného ustanovenia zastavil. Tuzemský súd nemôže vec postúpiť cudzozemskému súdu. Žalobu na zaplatenie dlžnej sumy si môže žalobca podať na príslušnom súde v Rumunskej republike.

19. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. O trovách konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 257 CSP, keďže zavinenie, ktoré spôsobilo zastavenie konania nemožno pričítať žiadnej zo strán konania, nakoľko v tomto prípade išlo o okolnosť, ktorú nebolo možné predvídať a v predmetnom konaní ani jednej zo strán trov konania nevznikli.

20. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch (ďalej len „ZoSP“), poplatok sa vráti, ak ho zaplatil ten, kto nebol povinný platiť alebo kto ho zaplatil na základe nesprávneho rozhodnutia súdu. Poplatok sa taktiež vráti, ak súd konanie zastaví pre nedostatok právomoci. Poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti sa vráti, ak bola námietka zaujatosti uplatnená odôvodnene; ak poplatok v takomto prípade ešte nebol zaplatený, súd uznesenie o uložení povinnosti zaplatiť poplatok zruší. O vrátení poplatku rozhodne i bez návrhu súd, ktorý bezdôvodne zaplatený poplatok prevzal.

21. Podľa § 11 ods. 4 ZoSP, okrem poplatku v konaní o rozvod manželstva a poplatku, ktorý sa vracia podľa odseku 1, sa poplatok alebo jeho časť (preplatok) vracia krátený o 1 %, najmenej však 6,70 eura. Ak sa návrh vzal späť pred zaplatením poplatku, poplatok sa nevyrubuje.

22. Súd na základe vyššie uvedených skutočností, vrátil žalobcovi ním zaplatený súdny poplatok za žalobu vo výške 16,50 eur, cestou prevádzkovateľa systému, vo výške 16,50 eur.

Poučenie:

Proti výrokom II. až IV. tohto rozhodnutia možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Proti výroku I. a V. tohto rozhodnutia nie je možné podať odvolanie.